

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 22. Præclarius opus fuit quod conuenire non potuerint testimonia testium contra cum productorum, quam quod Deus linguas eorum confuderit, qui Turrim Babelerigere conabantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

"claret enim paucis rebus fibigeret: porro si
"dilectus sum eum me persecutus? Et quoniam
"paucis esset & alteram probare colaphis
"parvulum, non idcirco omnes eorum potebam:
"sed confidit petrus auctem Malicio prael-
"cedentem & nam faciendo & dicendo vulne-
"rarium cursum & exercipere vulnerantem. Fuit
"autem hoc quod hic permisimus, contra
"omnes ius ordinem, tautam nos punire
"sementem, quia adiutori Christi im prava-
"bat ut illi nequissimus. Verum tamen tanta
"cosa Christum malum odioque tabescerant
"illi nubes ut migratio hanc d'fumularint,
"quam perdidit illi munitus eorum interrogat
"tribunal, sicut o execrandam adeo obsequen-
"tis impudentiam.

*f. 22. Praelarius opus fuit quod conniverit
nisi parcerim testimonium testium contra
Orpham proditorum, quam quod Deus
linguis eorum considererit, qui Turrim
Babel erigere conabantur.*

Conservabili illi temporeis factaram velle
Gothicum capere in verbis suis, unde
necum cogunt concilium sibi mutuo collo-
cari, quidam agerent, & conuenient opti-
mum fidei medium fallos subornare telles
qui quererentur, ut crimina obseruent
in graviora, vtque ipsi illius suo de his
testimonio cognoventibus, materialia cau-
lantia habebant cum morti iradendi suffi-
cientem. Hec scribunt Zhang-Hsue, quoniam
homines facieas quia telles adornavant, led
se intelligunt promulgatis corruptos fuisse &
inveniunt, que cuncta fuerunt, ut illis molti
se condicent fallos telles, multaque contra
Cardium testimonium falso proclamerent: sed
terre omnia sibi contradicentia, ita ut in sub-
stantia dictorum fibramutuo repugnarent Er ita
tarat D. Lucas: *Conuenientia testimonialis non
est: quia non conuenientibant sibi in delicto,*
sic in temporibus in loco. Fuitque tanta
inequitatem habet telles, vt singuli eorum
solent sicut tantummodo dictum confer-
eruntur. Ordinem his notamus ex eis letem
propter poterunt villo modo inter se con-
venient, quia nulla via poterat unquam contra
Cardium suum probato in materia peccati
poteritnam suam ostendit Deus quando super-

laam illam dei nisi fabricarem quam homines,
in mundi principio aggredi sunt. Tunc in
illam ergente babyloniam cum intentione
illam promovendi, vique ad sylera: sed quam
tutti Ba-
nis Deus opus: hoc impeditur, confundens
linguas eorum eo modo ut alter alterum non
intelligeret, permisit tamen ut vel parum
turris hinc in alium affligeret: sed illa quam
testes illi filioloqui a phoenicis empti, volunt
erigere, multo priorem priori quandoquidem
hoc voluerit iphi Deo bellum inferre &
quidem satis crudeliter, conari probare eum
fuisse peccatum: idcirco statim egit Deus
ut eum si confunderes Idiomam, ut non
potuerint lapidem vnum alteri connectere,
id est vnum testimonium alteri, quo circa non
egus fuit ut Christus responderet, cum illi
ipsi propriam testificationem in ferendis
testimonij male conuenientes, atque per
hoc pro ipsius Christi respondentes innocen-
tia. His impletis illud Christi verbum quod
ess dixerit: *Qui ex vobis arguit me de peccato?*
Etenim potuerit numquam argumentum in
forma Christi proponere, quo ipsum confrin-
gerent ad responsum. Vah peccatis, attendite
quid ante eos annos de vobis dixerit David
hoc opus Dei magnificans: *Dicit Deus, quam
terribilia sunt opera tua Domine, in misericordia
virtutis tuae merciatur sibi iniusti tuoi.* O quam
Divinitus sunt haec opera, propria ipsos con-
vincere testimonij, & ijs ipsius honestatis &
innocentiae Christi clarissima producere
argumenta, quibus illi possent intelligere,
ipsum verum esse Meliam sed cum tanta
violenta in Christo opera veri Meliam,
non cogitare nisi menacia, non atten-
dunt virtutem mortuos de tumulo reuocantur,
& ad eum subornata querunt falsaque
testimonia.

Audit hæc omnia concilij Praes Caiphas
multumque torquetur ex testium aperta
dissonantia, & tranquillitate quam Christus
vulnus preferebat, nec non grauter confusus
quia nihil illis proficiebat eorum quae mole-
bantur: duo tandem veniunt ut talia dice-
rent propterrum in medium aqua eo modo
inter se confiperunt, ut esse possent telles
conceles eum item Dominum sentire, unde
ambò testi sunt: *Nos audiuimus eum dicentem:*
possum destruere templum hoc. Et post rediugio
piacentem recurretes, ut per instantem de-

Hieran. Bag. de la Nau 22.4. Tom. IV.

M. m. 7.4.

438 recidicant illud. Huc vobis eorum proruit.
2 Alter intelligens ex illo verbo Possum cäfum

3 non formari mortis, alia plati vobis est, dicit
4 quez: Hic dicit: Dissolam tempulum Dei, hoc
5 manus factum. Et per avadum, dico non manus
6 factum adificalo. Quia quod illi inter se con-
7 venient, cumque illis tertius esset diabolus,
8 Diuina sanem decreta sapientia ut tempore
9 depouendi in hac causa inter se discrepantem.

10 Quia certum est non idem & vnum esse: si
11 quis dicat: possum malum facere, & malum
12 faciam: quia posse mala facere omnibus
13 conuenit hominibus, quia omnes possumus
14 peccare: sed malum faciam, declarat mala
15 determinationem voluntatis. Similiter dis-
16 creparunt, quia primus dicit Christum locutum
17 fuisse de templo illo Ierusalem materiali,
18 quod post illud iam delictum exedificare
19 lapidesque in ymum collectos at candens
20 componere fabricam. Alter vero dixit,
21 veum quidem esse quod dixerat, quod tem-
22 plus illud materiale & hominum manus
23 extitulum esset euerfus, sed quod transacto
24 triduo aliud esset erecturus, sic ut nulla ho-
25 minum manus hinc interueniret exedificatione.
26 Ecce duo hic testimonia in substantia ita
27 diversa, & tam parui momenti: licet iam
28 secundus conueniret cum primo vel primus
29 cum secundo, quia per sola verba non solet
30 aliquis ad mortem damnari, per regulam D.

Jacobus 1. facio: Qui verbo non offendit, hic perfectus est
31 vir: ille qui tantam conscientia sua gerit
32 curam, ut lingua sua non labetur, verbum
33 aliquod proferen inordinatum, hic scriptum
34 credere potest virum esse perfectum: & ita in
35 humanis iudicijs multum attenditur quando
36 viri alicuius dictum excutitur, licet contra
37 fidem & occasio consideratur quam habuit ad
38 illud dicendum: quatenus intelligatur, verum
39 illud maledictum oriarum: malitia volun-
40 tatis, quia non formantur peccata in lingua,
41 nec in manibus sed in cordis visceribus. Et
42 ita locutus Deus de populo Israel sic ait:

Psalmus 94. 10. Quadragesta annis proximus sui generationi hate,
43 & dico: semper hi errant corde. Quadragesta
44 annis inter illos veritas sum & profectus ab
45 Egipto usque ad terram promissionis &
46 tandem sicut evidenter demonstrarunt de-
47 fectus suos non fuisse lingua leuitates, neque
48 bilis, nec passiones cholera sed cordis peruersi-
49 onis molimina. Ita quoque quamvis hi conueni-

50 rent quod illa Christus verba dixisset: Iles
51 araneorum texebant.

Ex non solum hi duo sibi contradicentes
52 sed etiam veritatem quam fideliter fecerit Daus
53 Iohannes dixisse Christum: Salvit templum, &
54 in tribus diebus excedabo illud. In hoc dico
55 Christi, parsque poterat esse mala, non habi-
56 tur, quinimo Nam Christus Index impensis
57 illis dicens: Solvite templum hoc: & sic
58 partem sumit bonam, nempe eiusdem rea-
59 ficationem. Ex quo namus videamus quod dicitur
60 accusationes Christum cogere ad repro-
61 dendum & diluvendum, nihil omnino nos
62 respondit vel verbum, et quo magna curia
63 pena contorti potissimum autem Caipha
64 huius auctorum strategem: quia erat eis
65 intentum grantem Casillo merita vocare,
66 et sic ille se submitteret omniaque faciat
67 de quibus illum accusabant, & petere mis-
68 ricordiam, et per hoc ipsi victoriam ob-
69 nerent, eosque modus coleret ut non
70 quia malum impediatur, quod Christus
71 facere poterat & Christum haberem
72 flagitiosum, blasphemum & seditionem, et
73 que possent si vellet in infernorum
74 recipiendo, postquam illum hominem de-
75 clarasse facinorum, in extum expir-
76 et careeri tradere perpetuo.

§. 23. Ve animos ministrorum provocans
77 ad opprobria quibus Christum in dies
78 Pontificis Caipha affectans, illum de
79 vi blasphemum accusat, zelumque preter
80 honori Dei propria scindens refutans.
Per hoc finem sui praesignauit Domini Iesu.

VT Caiphas videt Christum adeo perficio,
81 ut nihil faceret obiecta, spem omnes
82 abiectum filium fisi subjicenda: quoniam de
83 cathedra exiliens furent, similiter furent
84 altaque voce Christum in hac verba con-
85 rauit: Adiuva te per Dominum omnium et dei
86 nobis, si tu es Christus filius Dei benedicti. En-
87 denter in his verbis patet quod satan po-
88 miferat in cor luctu nefandam illam impo-
89 tem quā Dominum pecunie distulerat,
90 etiam hæc verba in cor Caipha mitteret,
91 taliter proponente Christo questionem.
92 huius intelligentiam meminisse debet.